

Incidenční spory

Ustanovení § 80a insolvenčního zákona se v incidenčních sporech nepoužije.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 29 ICdo 123/2021-128 ze dne 14.12.2022)

Nejvyšší soud rozhodl v právní věci žalobkyně P. B., narozené XY, bytem XY, zastoupené JUDr. S.A., advokátkou, se sídlem v P., proti žalovanému Mgr. et Mgr. J.P., se sídlem v B., jako insolvenčnímu správci dlužníka J. J., o vyloučení nemovitých věcí z majetkové podstaty, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 59 ICm XY, jako incidenční spor v insolvenční věci dlužníka J. J., narozeného XY, bytem XY, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích pod sp. zn. KSPA 59 INS XY, o dovolání žalovaného proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18. května 2021, č. j. 59 ICm XY, 103 VSPH XY (KSPA 59 INS XY), tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

1. Usnesením ze dne 4. listopadu 2020, č. j. 59 ICm XY, Krajský soud v Hradci Králové:

[1] Odmítl žalobu, kterou se žalobkyně (P. B.) domáhala vyloučení nemovitých věcí z majetkové podstaty dlužníka (J. J.) [bod I. výroku].

[2] Rozhodl o nákladech řízení (bod II. výroku).

2. Soud prvního stupně vyšel z toho, že:

[1] Žalovaný (Mgr. et Mgr. J.P., jako insolvenční správce dlužníka) vyrozuměl žalobkyni o zahrnutí nemovitých věcí do soupisu majetkové podstaty dlužníka dopisem ze dne 14. ledna 2020, doručeným dne 15. ledna 2020.

[2] Žalobkyně podala žalobu o vyloučení těchto (v žalobě specifikovaných) nemovitých věcí z majetkové podstaty dlužníka prostřednictvím právní zástupkyně (advokátky JUDr. S.A.), která měla v době podání žaloby funkční datovou schránku a zároveň neuvedla žádný důvod, proč žalobu podala „pouze“ v listinné podobě.

[3] Žaloba datovaná dne 6. února 2020 byla „osobně doručena“ Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočce v Pardubicích dne 12. února 2020 a následně doručena dne 13. února 2020 Krajskému soudu v Hradci Králové, kde byla dne 17. února 2020 předána „vyšší podatelně“.

3. Soud prvního stupně – vycházejí z ustanovení § 80a a § 225 odst. 1 a 2 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), z ustanovení § 43 odst. 1 a 2 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), a z ustanovení § 4 odst. 3, § 8 odst. 2 a § 18 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále též jen „zákon o elektronických úkonech“) – dospěl k následujícím závěrům:

4. Žalobkyně podala žalobu včas (dne 12. února 2020), tedy v zákonné lhůtě 30 dnů od „obdržení“

vyrozumění o zahrnutí nemovitých věcí do soupisu majetkové podstaty dlužníka.

5. Právní zástupkyně žalobkyně je (coby advokátka) osobou, které je podle zákona o elektronických úkonech datová schránka zřízena bez žádosti. Žaloba v listinné podobě nebyla „učiněna stanoveným způsobem“; s ohledem na „předložení věci referujícím soudcem“ po uplynutí zákonné lhůty k podání žaloby (dne 17. února 2020) však nebylo možné zástupkyni žalobkyně vyzvat k odstranění vady žaloby podle § 43 odst. 1 o. s. ř. a „nezbylo“ než žalobu odmítnout podle § 43 odst. 2 věty první o. s. ř.

6. K odvolání žalobkyně Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 18. května 2021, č. j. 59 ICm XY, 103 VSPH XY (KSHK 59 INS XY) [správně KSPA 59 INS XY], změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že se žaloba neodmítá.

7. Odvolací soud – vycházejí z ustanovení § 7, § 71 až § 80, § 80a, § 159 odst. 1 písm. b/, § 160 a § 225 insolvenčního zákona, z ustanovení § 42 odst. 1 o. s. ř. a z ustanovení § 18 zákona o elektronických úkonech – dospěl po přezkoumání usnesení soudu prvního stupně k následujícím závěrům:

8. Ustanovení § 160 odst. 3 insolvenčního zákona určuje, že se v řízení o incidenční žalobě použijí z ustanovení části první hlavy třetí insolvenčního zákona pouze ustanovení o doručování, tedy – s výjimkou § 76 insolvenčního zákona o doručování písemností insolvenčním správcem – ustanovení § 71 až § 80 insolvenčního zákona. V řízení o incidenční žalobě se nepoužije ustanovení § 80a insolvenčního zákona, které upravuje podání účastníků (či jiných osob) činěných vůči insolvenčnímu soudu. Žalobu o vyloučení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty z majetkové podstaty tak lze podat písemně v listinné podobě.

9. Proti usnesení odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř. argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení právních otázek procesního práva, které nebyly v rozhodování dovolacího soudu dosud vyřešeny. Dovolatel namítá (poměřováno obsahem dovolání), že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

10. Dovolatel pokládá otázky, zda je ustanovení § 80a insolvenčního zákona součástí ustanovení o doručování obsažených v insolvenčním zákoně, zda je uvedené ustanovení „podřaditelné pod odkaz“ podle § 160 odst. 3 insolvenčního zákona (a použije se tak v řízení o incidenční žalobě) a zda je advokát (coby osoba, již je povinně zřízena datová schránka) povinen používat datovou schránku při „komunikaci“ s insolvenčním soudem.

11. Na rozdíl od odvolacího soudu má dovolatel za to, že odpovědi na všechny položené otázky jsou kladné (ustanovení § 80a insolvenčního zákona je součástí ustanovení o doručování a jako takové se použije i v řízení o incidenční žalobě, takže advokát je povinen s insolvenčním soudem „komunikovat“ prostřednictvím datové schránky). Na podporu svého názoru cituje z důvodové zprávy k zákonu č. [64/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, jímž bylo do insolvenčního zákona vloženo nové ustanovení § 80a insolvenčního zákona za účelem podpory elektronizace insolvenčního řízení.

12. Žalobkyně má ve vyjádření napadené usnesení odvolacího soudu za správné. Ztotožňuje se s argumentací odvolacího soudu a upozorňuje, že soud prvního stupně ji nepoučil (podle § 43 o. s. ř.), aby opravila tvrzenou vadu žaloby.

13. Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (v aktuálním znění) se podává z bodu 2., článku II, části první zákona č. [296/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

14. Dovolání v dané věci je přípustné podle § 237 o. s. ř., když pro daný případ neplatí žádné z omezení přípustnosti dovolání vypočtených v § 238 o. s. ř. a v posouzení dovoláním předestřené právní otázky (aplikace ustanovení § 80a v incidenčních sporech) jde o věc dovolacím soudem dosud neřešenou.

15. Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

16. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

17. Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

18. Pro další úvahy Nejvyššího soudu jsou rozhodná následující ustanovení insolvenčního zákona, zákona o elektronických úkonech a občanského soudního řádu:

§ 7 (insolvenčního zákona)

Použití občanského soudního řádu a zákona o zvláštních řízeních soudních

Nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.

Doručování

§ 71 (insolvenčního zákona)

(1) Soudní rozhodnutí, předvolání, vyznění nebo jiná písemnost insolvenčního soudu nebo účastníků se v insolvenčním řízení doručují pouze zveřejněním písemnosti v insolvenčním rejstříku (dále jen „doručení vyhláškou“), ledaže zákon stanoví pro určité případy nebo pro určité osoby i zvláštní způsob doručení.

(...)

§ 80a (insolvenčního zákona)

(1) Osoby, kterým se podle zvláštního právního předpisu zřizuje datová schránka bez žádosti, činí podání včetně příloh v elektronické podobě do datové schránky soudu nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Není-li v odůvodněných případech možné učinit podání podle věty první, lze je výjimečně a s uvedením důvodu učinit v listinné podobě.

(2) Insolvenční správce činí podání včetně příloh na elektronických formulářích, jejichž náležitosti stanoví prováděcí právní předpis; to neplatí pro podání nebo přílohy, které je třeba opatřit podpisem dlužníka.

(3) Není-li podání učiněno na stanoveném formuláři, ve stanoveném formátu nebo stanoveným způsobem, postupuje insolvenční soud podle § 43 občanského soudního řádu, nestanoví-li tento zákon jinak.

(4) Odstavce 1 a 3 se použijí také tehdy, zřizuje-li se podle zvláštního právního předpisu datová schránka bez žádosti pouze zástupci osoby, která činí podání, nebo činí-li za dlužníka podání osoba podle § 390a odst. 1.

§ 159 (insolvenčního zákona)

(1) Incidenčními spory jsou

(...)

b) spory o vyloučení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty z majetkové podstaty nebo o vydání výtěžku zpeněžení podle § 225 odst. 5,

(...)

(...)

§ 160 (insolvenčního zákona)

(1) Incidenční spor se projedná a rozhodne na návrh oprávněné osoby, podaný v rámci insolvenčního řízení u insolvenčního soudu; tento návrh má povahu žaloby.

(2) Stanoví-li tak rozvrh práce, incidenční spor projedná a rozhodne jiný soudce insolvenčního soudu.

(3) V řízení o žalobě podle odstavce 1 se z ustanovení části první hlavy třetí tohoto zákona použijí pouze ustanovení o doručování; nejde-li o případ podle § 80 odst. 1, účastníkům řízení se rozhodnutí ve věci samé doručuje do vlastních rukou. Insolvenčního správce, který není účastníkem incidenčního sporu, insolvenční soud vždy neprodleně vyrozumí o rozhodnutích v tomto sporu vydaných; ustanovení § 75 odst. 2 se nepoužije.

(4) Žalobu podanou podle odstavce 1 opožděně nebo osobou, která k tomu nebyla oprávněna, insolvenční soud odmítne. Stejně postupuje, má-li žaloba nedostatky, které se nepodařilo odstranit a které mu brání v řízení o ní pokračovat.

(5) Brání-li projednání žaloby podle odstavce 1 nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, nebo který se nepodařilo odstranit, insolvenční soud řízení o této žalobě zastaví.

§ 4 (zákona o elektronických úkonech)

(1) Datovou schránku podnikající fyzické osoby zřídí ministerstvo bezplatně na žádost této osoby do 3 pracovních dnů ode dne podání žádosti.

(2) Podnikající fyzická osoba má nárok na zřízení jedné datové schránky podnikající fyzické osoby.

(3) Datovou schránku podnikající fyzické osoby zřídí ministerstvo bezplatně advokátu, statutárnímu auditorovi, daňovému poradci, insolvenčnímu správci, znalci, soudnímu tlumočnickovi a soudnímu překladateli bezodkladně poté, co obdrží informaci o jejich zapsání do zákonem stanovené evidence. Ustanovení odstavce 2 se použije pro advokáty, statutární auditory, daňové poradce, insolvenční správce, znalce, soudní tlumočníky a soudní překladatele obdobně.

(...)

Úkony účastníků

§ 41 (o. s. ř.)

(1) Účastníci mohou provádět své úkony jakoukoli formou, pokud zákon pro některé úkony nepředepisuje určitou formu.

(...)

§ 42 (o. s. ř.)

(1) Podání je možno učinit písemně. Písemné podání se činí v listinné nebo elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě nebo telefaxem.

(...)

19. Uvedená ustanovení insolvenčního zákona a občanského soudního řádu platila v citované podobě již v době zahájení insolvenčního řízení na majetek dlužníka (17. prosince 2019) a do vydání napadeného rozhodnutí změn nedoznala.

20. Ustanovení § 4 zákona o elektronických úkonech se od doby zahájení insolvenčního řízení změnilo tak, že (s účinností od 1. ledna 2021, novelou provedenou zákonem č. [255/2019](#) Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech a zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích) byla nahrazena v odst. 3 větě první slova „poradci a insolvenčnímu správci“ slovy „poradci, insolvenčnímu správci, znalci, soudnímu tlumočnickovi a soudnímu překladateli“ a ve větě druhé byla nahrazena slova „poradce a insolvenční správce obdobně.“ slovy „poradce, insolvenční správce, znalce, soudní tlumočníky a soudní překladatele obdobně.“ Tyto změny nicméně nemají žádný vliv na právní závěry dále formulované.

21. Ustanovení § 80a insolvenčního zákona bylo do insolvenčního řízení vloženo s účinností od 1. července 2017 novelizací provedenou zákonem č. [64/2017](#) Sb. (bodem 25. čl. I uvedeného zákona). Pozdější novelizace tohoto ustanovení provedená s účinností od 1. června 2019 zákonem č.

[31/2019](#) Sb., kterým se mění zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [6/2002](#) Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [312/2006](#) Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [296/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, (body 20. a 21. čl. I uvedeného zákona), nemají na věcné posouzení žádný vliv, neboť jí došlo toliko k vložení nového odstavce 2 (který je pro rozhodnutí věci nepodstatný), přečíslování dosavadních odstavců 2 a 3 na odstavce 3 a 4 a změně odkazu v odstavci 4 (tak, aby odkazoval na odstavce 1 a 3) [v této nyní aktuální podobě je ustanovení § 80a insolvenčního zákona citováno shora].

22. Nejvyšší soud již na tomto místě podotýká, že jako východiska, na nichž spočívá i jeho rozhodovací činnost, přejímá závěry formulované k výkladu právních norem Ústavním soudem již ve stanovisku jeho pléna ze dne 21. května 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st.1/96, uveřejněném pod číslem 9/1997 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, které je dostupné i na webových stránkách Ústavního soudu. Tam Ústavní soud vysvětlil, že vázanost soudu zákonem neznamena bezpodmínečně nutnost doslovného výkladu aplikovaného ustanovení, nýbrž zároveň vázanost smyslem a účelem zákona. V případě konfliktu mezi doslovným zněním zákona a jeho smyslem a účelem je důležité stanovit podmínky priority výkladu e ratione legis před výkladem jazykovým, podmínky, jež by měly představovat bariéru možné libovůle při aplikaci práva. Tamtéž Ústavní soud dodal, že smysl a účel zákona lze dovést především z autentických dokumentů vypovídajících o vůli a záměrech zákonodárce, mezi něž patří důvodová zpráva k návrhu zákona (uvědomuje si skutečnost, že ze souhlasu zákonodárce s osnovou návrhu lze pouze presumovat i jeho souhlas s jejími důvody) a dále z argumentace přednesené v rozpravě při přijímání návrhu zákona. Smysl a účel zákona lze dále dovést z pramenů práva. Při aplikaci právního ustanovení je nutno prvotně vycházet z jeho doslovného znění. Pouze za podmínky jeho nejasnosti a nesrozumitelnosti (umožňující např. více interpretací), jakož i rozporu doslovného znění daného ustanovení s jeho smyslem a účelem, o jejichž jednoznačnosti a výlučnosti není jakákoli pochybnost, lze upřednostnit výklad e ratione legis před výkladem jazykovým. Srov. shodně např. též rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 8. září 2010, sp. zn. 31 Cdo 1693/2008, uveřejněný pod číslem 34/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „Sb. rozh. obč.“), nebo rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 9. března 2011, sp. zn. 31 Cdo 4545/2008, uveřejněný pod číslem 84/2011 Sb. rozh. obč.

23. Vládní návrh zákona č. [64/2017](#) Sb. projednávala Poslanecká Sněmovna Parlamentu České republiky ve svém 7. volebním období, 2013 – 2017, jako tisk č. 785. Ve zvláštní části důvodové zprávy k tomuto vládnímu návrhu se k bodu 20 (ustanovení § 80a, které nedoznalo v legislativním procesu změny od navrženého znění) uvádí:

„Navrhuje se, aby osoby, které mají podle zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, povinně zřízeny datové schránky, byly povinny veškerá podání vůči soudu činit pouze prostřednictvím těchto datových schránek nebo elektronickou cestou, za předpokladu, že zprávu v elektronické podobě opatří uznávaným elektronickým podpisem (§ 80a odst. 1 věta první). V odůvodněných případech je pak možné z těchto požadavků slevit (§ 80a odst. 1 věta druhá); ve výjimečných případech se připouští, aby uvedené osoby učinily podání v listinné podobě, nemohou-li z vážných důvodů vyhovět povinnosti stanovené v § 80a odst. 1 věta první.

Ustanovení § 80a odst. 3 vyjasňuje, že povinnost tzv. elektronické komunikace s insolvenčním soudem není uložena pouze účastníku řízení, kterému se zřizuje datová schránka bez žádosti, ale

dopadá také na právního zástupce, který činí podání za účastníka (byť tento účastník není osobou, jíž se zřizuje datová schránka bez žádosti), jestliže je mu zřízena datová schránka bez žádosti. Dále se tato povinnost stanovuje kvalifikovanému subjektu, který činí v zastoupení dlužníka podání (insolvenční návrh, návrh na povolení oddlužení, případně jejich doplnění či opravy) podle § 390a odst. 1. [...]

Osoby, které nemají datové schránky zřizované bez žádosti, postupují podle požadavků obecně kladených na podání občanským soudním řádem. Rovněž osoby, které sice mají zřízenou datovou schránku, avšak tato jim byla zřízena na základě jejich žádosti, nebudou povinny činit podání do datové schránky nebo v elektronické podobě s uznávaným elektronickým podpisem.

Dále se navrhuje, aby v případech, kdy zákon požaduje, aby byl určitý úkon ve vztahu k insolvenčnímu soudu učiněn na určitém formuláři, v určitém formátu nebo aby byl podán určitým způsobem, představovalo nesplnění tohoto požadavku vadu podání.

[...]

Cílem navrhované úpravy zejména je, aby podání byla činěna ve formátech, které jsou strojově zpracovatelné, a je tak snazší na základě údajů obsažených v těchto podáních nejen vést statistiky, ale rovněž odhalit případné nesrovnalosti a zároveň tak vytvořit podmínky pro snížení administrativní zátěže pro insolvenční soudy.“

24. S dovolatelem tak lze souhlasit, že smyslem a účelem uvedené novelizace byla (vedle výslovně deklarovaného cíle „vytvořit podmínky pro snížení administrativní zátěže pro insolvenční soudy“) podpora elektronizace insolvenčního řízení. Zároveň je nepochybné, že zástupkyni žalobkyně je (coby advokátce) povinně zřízena datová schránka v souladu s § 4 odst. 3 zákona o elektronických dokumentech

25. Pro posouzení důvodnosti dovolání je však rozhodující určit, zda je ustanovení § 80a insolvenčního zákona součástí ustanovení insolvenčního zákona o doručování, tedy zda se použije (s účinností od 1. července 2017) prostřednictvím odkazu obsaženého v § 160 odst. 3 insolvenčního zákona i v řízení o incidenční žalobě, včetně incidenčního sporu o vyloučení věci, práva, pohledávky, nebo jiné majetkové hodnoty z majetkové podstaty. Rozhodná část ustanovení § 160 odst. 3 věty první před středníkem insolvenčního zákona („v řízení o žalobě podle odstavce 1 se z ustanovení části první hlavy třetí tohoto zákona použijí pouze ustanovení o doručování“) totiž zůstala nedotčena novelizací provedenou zákonem č. [64/2017](#) Sb. (jakož i zákonem č. [31/2019](#) Sb.) a ke vzájemnému vztahu § 80a a § 160 odst. 3 insolvenčního zákona se shora citovaná důvodová zpráva nevyjadřuje.

26. V literatuře se vyskytl názor shodný s argumentací dovolatele: „Převládající odborný názor je, že v incidenčních řízeních se nepoužije § 80a [...]. Mám naopak za to, že i v incidenčních věcech se použijí pravidla uvedená v § 80a, řazená též pod rubriku „doručování“, třebaže v občanském soudním řádu jsou obdobná pravidla řazena nikoli pod rubrikou „doručování“, nýbrž pod rubrikou „úkony účastníků“; i když o tom důvodová zpráva k zákonu č. [64/2017](#) Sb. výslovně nehovoří, mám za to, že právě zmíněným zařazením chtěl zákonodárce vyjádřit použitelnost § 80a i pro incidenční řízení. Tomu ostatně odpovídá i smysl § 80a a cíle, které si klade. Kdyby tomu tak nebylo, nic by zákonodárci nebránilo řečené ustanovení zařadit (systematicky stejně jako v občanském soudním řádu) do části první hlavy třetí před rubriku doručování jako § 70a.“ (srov. Sprinz, P., Jirmásek, T., Řeháček, O., Vrba, M., Zoubek, H. a kol. Insolvenční zákon. Komentář 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 436).

27. S uvedenými závěry Nejvyšší soud nesouhlasí. Z citované judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího soudu plyne, že smysl a účel zákona lze dovodit z autentických dokumentů vypovídajících

o vůli a záměrech zákonodárce (v první řadě z důvodové zprávy k návrhu zákona); není-li tato vůle v důvodové zprávě nijak projevna (ač tomu zákonodárci objektivně nic nebránilo), nelze jiným typem výkladu dovozovat jeho skutečnou (neprojevenou) vůli (dovozovat, co zákonodárce „chtěl vyjádřit“). Ani předkládaný systematický výklad (akcentující, že nové ustanovení bylo zařazeno za ustanovení o doručování jako „§ 80a“, nikoliv před ně jako „§ 70a“) a srovnání se systematickou občanského soudního řádu v tomto ohledu neobstojí; insolvenční zákon v ustanoveních části první hlavy třetí o insolvenčním řízení zjevně upravuje jen některé procesní instituty (jejichž potřeba odlišné úpravy je dána zvláštnostmi insolvenčního řízení), s tím, že v ostatním se podle § 7 insolvenčního zákona přiměřeně použijí (není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení), ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, popřípadě (není-li to možné) ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních. Tak je tomu i v případě procesních institutů týkajících se úkonů soudu a účastníků (části první hlavy čtvrté občanského soudního řádu); obecnou (natož komplexní) úpravu o úkonech účastníků (srov. § 41 a násl. o. s. ř.) totiž insolvenční zákon na žádném místě neobsahuje.

28. I v insolvenčním řízení je tak nepochybně nutno rozlišovat mezi procesními úkony soudu a procesními úkony účastníků (podáními); jde ostatně o obecné právní pojmy teorie civilního procesu, přičemž doručování z povahy věci spadá mezi procesní úkony soudu [srov. Winterová, A., Macková, A. a kol. Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací. 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015, (dále jen „Winterová“), s. 177].

29. Z platné právní úpravy (ustanovení § 71 a násl. insolvenčního zákona souhrnně označená „Doručování“) rovněž jednoznačně vyplývá, že doručování je úkon insolvenčního soudu (popřípadě insolvenčního správce, který má ovšem v takovém případě postavení soudního doručovatele, srov. § 76 insolvenčního zákona) směřující vůči účastníkům řízení, procesním subjektům a dalším osobám; srov. systematicky shodně § 45 o. s. ř., podle něhož soud písemnost doručuje (odst. 1 a 2), popřípadě její doručení nařizuje (odst. 3).

30. Oproti tomu podání je procesním úkonem účastníka adresovaným soudu v době, kdy účastník není v přímém styku se soudem v rámci jednání, přípravného jednání nebo jiného soudního roku (srov. Winterová, s. 182, nebo Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I § 1 až 200za Komentář 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 267–268).

31. Z uvedeného je zřejmé, že ustanovení § 80a insolvenčního zákona upravuje dílčím způsobem formu procesních úkonů pro určité druhy osob činících podání v insolvenčním řízení (srov. dikci odst. 1: „osoby [...] činí podání“ a odstavce 4: „zástupci osoby, která činí podání“), přičemž v ostatním se ohledně procesních úkonů účastníků přiměřeně použije úprava obsažená v občanském soudním řádu. Uvažovat o podání (procesním úkonu účastníka) jako o doručování je pojmově vyloučeno.

32. Nejvyšší soud tak shrnuje, že ustanovení § 80a insolvenčního zákona se v incidenčních sporech nepoužije. Uzavřel-li odvolací soud, že žaloba podaná včas v listinné podobě není vadná pro nedostatek formy, je jeho právní posouzení správné.

33. Dovolateli se prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu nepodařilo zpochybnit správnost napadeného rozhodnutí, a tudíž Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání zamítl (§ 243d odst. 1 písm. a/ o. s. ř.).

Další články:

- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)